

Els jueus de l'aljama de Cervera i els seus béns immobles l'any 1453

Josep M. LLOBET I PORTELLA

Universitat Nacional d'Educació a Distància, Centre Associat de Cervera

Rebut: 25.04.2015 — Acceptat: 19.04.2016

Resum. Aquest article conté la transcripció de la part d'un document notarial que permet conèixer el nom dels jueus adults que habitaven als dos calls —l'Inferior i el Superior— que hi havia a Cervera l'any 1453, qui eren els propietaris de béns immobles i, finalment, quins eren aquests béns immobles i on estaven situats. Aquesta informació s'indica detallada als tres apartats que precedeixen el text documental.

Paraules clau: jueus, béns immobles, Cervera, Catalunya, 1453

The Jews of Cervera's *aljama* and their real estate in 1453

Abstract. This article contains the transcription of part of a notarial document that tells us the names of the Jewish adults who lived in Cervera's two Jewish quarters – the *Call Inferior* and the *Call Superior* – in 1453, identifies those who owned real estate, and specifies the nature and location of their properties. In the article, the information in question is set out in three sections that precede the transcribed text.

Keywords: Jews, real estate, Cervera, Catalonia, 1453

Correspondència: Josep M. Llobet i Portella. Universitat Nacional d'Educació a Distància, Centre Associat de Cervera. Carrer del Canceller Dou, 1. E-25200 Cervera. UE. Tel.: 00 34 973 530 789. A/e: jllibet@cervera.uned.es.

1. Introducció

L'aljama cerverina fou una de les que no solament aconseguiren mantenir-se després dels avalots del segle XIV, sinó que, a més, va poder perdurar fins a l'any 1492, data en què s'extingí com a conseqüència de la conversió al cristianisme d'una part dels seus membres i de l'expulsió de la resta.¹

L'any 1453, la comunitat jueva de Cervera habitava en dos calls, l'Inferior o Jussà i el Superior o Sobirà. El primer, amb una disposició de les cases més irregular, es trobava dins l'antiga vila emmurallada i era el més antic. El segon, que era el resultat d'un nou establiment portat a terme bàsicament al segle XIV, estava ubicat al raval de Capcorral.

Del 1453 s'ha conservat un document, datat l'últim dia de l'any, que ens aporta una interessant informació: ens assabenta dels noms dels membres de l'aljama i dels seus béns immobles. Una part d'aquest text l'adjuntem transcrit al final.

El contingut del document és el següent: atès que l'aljama de jueus de Cervera tenia necessitat d'obtenir diners per fer front a certes necessitats econòmiques peremptòries, per la qual cosa havien obtingut l'autorització tant del rei Alfons el Magnànim com del seu lloctinent general Galceran de Requesens, els membres de l'aljama vengueren a Joan de Gilabert, burgès, veí de Cervera, un censal mort² pel preu de 5 000 sous. La pensió anual que generaria aquest censal mort seria de 17 lliures, 17 sous, un diner i un òbol, o sigui, 357 sous i un diner i mig.³ En conseqüència, l'interès anual fou establert en el 7,1425 %.⁴

1. Vegeu una visió general de l'aljama cerverina en: LLOBET, «Dades documentals sobre la comunitat jueva de Cervera a l'edat mitjana», p. 111-137. Conté un apartat bibliogràfic al qual remetem el lector.

2. Com és ben sabut, un censal mort era l'obligació redimible de pagar una pensió anual com a conseqüència d'haver rebut un capital.

3. El sistema monetari català era: 1 lliura = 20 sous = 240 diners. L'òbol equivalia a mig diner.

4. A continuació, hi ha un altre document similar segons el qual els mateixos membres de l'aljama dels jueus de Cervera, aquell mateix dia, vengueren al mercader Berenguer de Graells i la seva esposa Violant, veïns de Cervera, un censal mort pel preu de 65 lliures, o sigui, 1 300 sous. La pensió anual seria de 85 sous i 9 diners. L'interès anual fou fixat, doncs, en el 6,5962 %.

Hem de suposar que el document esmenta la totalitat dels habitants adults de l'aljama ceriverina. Aquell any hi habitaven, segons el text, 49 famílies, formades per 39 matrimonis, 5 homes sense parella i 5 dones vídues.⁵ Entre aquests, hi havia 23 propietaris de béns immobles. Aquests béns eren 16 cases i un corral al call Superior, 8 cases al call Inferior, una taula al carrer dels Especiers, que es trobava dins la part de la vila ocupada pels cristians, i 11 trossos de terra situats dins el terme de Cervera, en els llocs següents: l'Ametller Amargós, Brian, Capell, la Creu dels Oronets, la Franquesa de Tarroja, el Gorg de Montfalcó, el Gorg o els Gorgs de Tàrrega i Mata Carnera.

Aquesta informació ens ha permès elaborar tres llistes: una amb els habitants adults de l'aljama, una de segona amb els propietaris de béns immobles i una de tercera amb la relació dels béns immobles d'aquests propietaris.

2. Els habitants adults de l'aljama⁶

Abraham Atronai; Astruga
 Adret Astruc; Astruga
 Adret Issac, fill d'Issac Adret
 Astruc Bonastruc; Mairona
 Astruc Cavaller; Puria
 Baró Creixent, fill de Jucef Baró Creixent
 Baró Creixent, major; Bellaire
 Bellshom Sul·lam; Reginó
 Benvenist Cohén; Liamós
 Bonjua Adret; Bonadona
 Bonjua de Boldú; Gentil
 Cresques Adret; Bonafilla

5. Agustí Duran publicà, amb alguns errors, una llista d'habitants de l'any 1454. Comprèn 51 famílies, amb 38 matrimonis, 9 desaparellats i 4 dones vídues (DURAN, *Llibre de Cervera*, p. 357-359).

6. Primer hem anotat el nom del marit i, després, quan hi és, el de l'esposa. Hem transcrit tots els noms d'acord amb els suggeriments que ens va fer el recordat amic Eduard Feliu.

David Bendit, secretari de l'aljama i la col·lecta; Reginó
 Ezdra Sayol; Astruga
 Issac Adret; Reginó
 Issac de Quercí, draper, fill d'Issac de Quercí, major; Reginó
 Issac de Quercí, fill de Jacob de Quercí; Sobredona
 Issac de Quercí, major, secretari de l'aljama i la col·lecta, pare d'Issac de
 Quercí, draper; Liamós
 Issac Gracià; Reginó
 Issac Sul·lam; Bonadona
 Issac Sul·lam; Reginó
 Jacob de Quercí; Bonfat
 Jafudà Sul·lam; Lluna
 Jucef Adret; Liamós
 Jucef Baró Creixent; Durona
 Jucef Cavaller, fill del difunt Samuel Astruc Cavaller
 Jucef Gallipapa; Astruga
 Jucef Samarell, fill del difunt Abraham Samarell
 Jucef Sul·lam; Astruga
 Llobell Samarell; Astrugona
 Mossé Saporta; Bonadona
 Mossé Sul·lam; Dolça
 Salomó Alhaquim; Goig
 Salomó Hafananell; Blanquina
 Salomó Samarell, fill del difunt Jucef Samarell
 Salomó Satorra; Astruga
 Samuel Caixó; Tolrana
 Samuel de Llunell, metge; Comprada
 Samuel Saporta; Bonafilla
 Samuel Sul·lam; Goig
 Samuel Sul·lam; Reginó
 Sentou Jacobí; Preciosa
 Sentou Terós; Claró
 Vidal de Quercí; Bonjorn
 Bellaire, vídua de Maimó Abraham
 Bonadona, vídua d'Issac Orabona
 Goig, vídua de Jucef Samarell
 Goig, vídua de Samuel Astruc Cavaller
 Reginó, vídua de Faïm Atronai

3. Els propietaris de béns immobles⁷

- Astruc Bonastruc, 14
- Benvenist Cohén, 15
- Bonjua de Boldú, 19
- Cresques Adret i la seva esposa Bonafilla, filla del difunt Issac Orabona, 8
- David Bendit, 18
- Issac Adret i la seva esposa Reginó, 20
- Issac de Quercí, major, 11
- Issac Gracià, 12
- Issac Sul·lam i el seu fill Samuel Sul·lam, 6
- Issac Sul·lam, 23
- Jacob de Quercí, 10
- Jucef Baró, 17
- Jucef Sul·lam, 4
- Llobell Samarell, 2
- Mossé Sul·lam, 7
- Salomó Samarell, 13
- Salomó Samarell, 21
- Salomó Samarell, fill del difunt Jucef Samarell, 5
- Salomó Satorra, 1
- Samuel de Llunell, 3
- Samuel de Llunell, metge, Goig, vídua de Samuel Cavaller, tutors de Jucef Cavaller i Samuel Cavaller, fills del difunt Samuel Cavaller, i Jucef Cavaller, fill del difunt Samuel Cavaller, 16
- Samuel Sul·lam i Issac Sul·lam, 22
- Sentou Terós, 9

4. Els béns immobles dels propietaris

1. Salomó Satorra

Una casa al call Superior. Confrontacions: plaça de l'Olm, casa de Pere Costa, carnisser, casa de Llobell Samarell, jueu, i carrer del Vent d'aquest call.

7. Els números remetent a la llista de béns immobles següent.

2. Llobell Samarell

Una casa al call Superior. Confrontacions: carrer del call Superior, casa de Salomó Satorra, casa d'Asbert de Montargull (darrere) i casa de mestre Samuel de Llunell, metge.

3. Samuel de Llunell

Una casa al call Superior. Confrontacions: carrer del call Superior, casa de Llobell Samarell, casa de Faïm Atronai i barbacana de Montargull.

4. Jucef Sul·lam

Una casa al call Superior. Confrontacions: casa de Faïm Atronai, carrer del call Superior, barbacana d'en Montargull i casa de Salomó Samarell (darrere).

5. Salomó Samarell, fill del difunt Jucef Samarell

Una casa al call Superior. Confrontacions: carrer del call Superior, casa de Faïm Atronai, casa de Jucef Sul·lam, barbacana i casa d'Issac Sul·lam.

Un tros de terra al lloc anomenat l'Ametller Amargós, del terme de Cervera.

Un tros de terra denominat el Mallol, al lloc anomenat la Creu dels Oronets, del terme de Cervera.

6. Issac Sul·lam i el seu fill Samuel Sul·lam

Una casa al call Superior. Confrontacions: casa de Salomó Samarell, carrer del call Superior, casa de Mossé Sul·lam i barbacana.

7. Mossé Sul·lam

Un corral al call Superior. Confrontacions: casa d'Issac Sul·lam i Samuel Sul·lam, casa de Cresques Adret i la seva esposa Bonafilla, carrer del call Superior i barbacana.

Un tros de terra al lloc anomenat Gorg de Montfalcó.

8. Cresques Adret i la seva esposa Bonafilla, filla del difunt Issac Orabona

Una casa al call Superior. Confrontacions: carrer del call Superior, casa de Mossé Sul·lam i barbacana.

9. Sentou Terós

Una casa al call Superior. Confrontacions: casa de na Bonosa, esposa de Mahir Alazar, plaça de l'Hospital de Castelltort (darrere) i carrer de l'Hospital.

10. Jacob de Quercí

Una casa al call Superior. Confrontacions: cases de la sinagoga o escola d'aquest call, casa d'Issac de Quercí, major, i carrer del call Superior.

Una taula al carrer dels Especiers, que havia estat del difunt Berenguer d'Altelló. Confrontacions: taula dels hereus d'Arnau Arnaldes, taula o casa de Gabriel de Cornellana, carrer dels Especiers i casa o taula de Berenguer d'Altelló.

11. Issac de Quercí, major

Una casa al call Superior. Confrontacions: casa de Jacob de Quercí, casa d'en Mulner, casa d'ell mateix i carrer del call Superior.

Una casa al call Superior. Confrontacions: casa de Salomó Samarell, casa de Ramon Joan, difunt (darrere), casa d'ell mateix, casa d'Issac Gracià i carrer del call Superior.

Una casa al call Superior. Confrontacions: casa d'Astruc Bonastruc, casa del difunt Ramon Joan (darrere) i carrer del call Superior.

Un tros de terra al lloc anomenat Capell, del terme de Cervera, que havia estat de Pere des Pla.

Un tros de terra, que havia estat de Pere Soler.

12. Issac Gracià

Una casa al call Superior. Confrontacions: casa d'Issac de Quercí, casa d'Astruc Bonastruc i casa de Ramon Joan (darrere).

13. Salomó Samarell

Una casa al call Superior. Confrontacions: casa d'Issac de Quercí, carrer del call Superior i casa d'Issac Gracià (darrere).

14. Astruc Bonastruc

Una casa al call Superior. Confrontacions: casa d'Issac de Quercí, casa de Benvenist Cohén, casa de Ramon Joan, menor, i carrer del call Superior.

15. Benvenist Cohén

Una casa al call Superior. Confrontacions: plaça de l'Olm, casa d'Astruc Bonastruc i casa de Ramon Joan, menor.

16. Samuel de Llnell, metge, Goig, vídua de Samuel Cavaller, tutors de Jucef Cavaller i Samuel Cavaller, fills del difunt Samuel Cavaller, i Jucef Cavaller, fill del difunt Samuel Cavaller

Una casa al call Inferior. Confrontacions: carrer Major de la vila, casa d'en Vilet, casa de Bonjua de Boldú, hort de Baró Creixent, casa de Jucef Baró i carrer del call Inferior.

17. Jucef Baró

Una casa al call Inferior. Confrontacions: carrer Major de la vila, casa dels fills del difunt Samuel Cavaller i casa de David Bendit.

Un tros de terra al lloc anomenat Gorgs [*sic*] de Tàrrega, del terme de Cervera.

18. David Bendit

Una casa al call Inferior. Confrontacions: carrer Major de la vila, carrer del call Inferior, casa de Jaume Font i casa de Jucef Baró.

Un tros de terra al lloc anomenat Gorg [*sic*] de Tàrrega, del terme de Cervera.

19. Bonjua de Boldú

Una casa al call Inferior. Confrontacions: carrer del call Inferior, casa de Salomó Cohén i casa dels fills del difunt Samuel Cavaller.

Un tros de terra al lloc anomenat Mata Carnera, del terme de Cervera.

20. Issac Adret i la seva esposa Reginó

Una casa al call Inferior. Confrontacions: carrer del call Inferior, escola o sinagoga d'aquest call i casa de Baró Creixent (darrere).

Una casa al call Inferior. Confrontacions: casa d'Issac Sul·lam i casa de Salomó Cohén.

Un tros de terra al lloc anomenat l'Ametller Amargós, del terme de Cervera.

21. Salomó Samarell

Una casa al call Inferior. Confrontacions: carrer del call Inferior, barbaccana del mur de la vila i casa de Baró Creixent.

22. Samuel Sul·lam i Issac Sul·lam

Una casa al call Inferior. Confrontacions: carrer del call Inferior, barbaccana, casa de Pere Ferrer i casa d'Issac Adret.

23. Issac Sul·lam

Un tros de terra al lloc anomenat la Franquesa de Tarroja, del terme de Cervera.

Un tros de terra al lloc anomenat Brian, del terme de Cervera.

Bibliografia

DURAN I SANPERE, Agustí. *Llibre de Cervera*. Tàrraga: Camps Calmet, 1972.
LLOBET I PORTELLA, Josep M. «Dades documentals sobre la comunitat jueva de Cervera a l'edat mitjana». En: *Actes del II Congrés per a l'Estudi dels Jueus en els Territoris de Llengua Catalana (Barcelona-Cervera, 25-27 octubre 2004)*. Barcelona: Institut Europeu de la Mediterrània, 2005, p. 111-137.

Text documental⁸

1453, desembre, 31. Cervera

Els membres de l'aljama de jueus de Cervera venen a Joan de Gilabert, burgès, veí d'aquesta població, un censal mort pel preu de cinc mil sous.

8. En l'edició dels documents s'han seguit els criteris següents: s'han desenvolupat les abreviatures; s'ha puntuat el text; s'han regularitzat les majúscules i minúscules (entre els mots que van amb majúscula inicial s'hi han inclòs els gentilicis); s'ha distingit entre *u* i *v* segons el seu valor com a vocal o com a consonant; s'han transcrit *i* i *j* per *i* (excepte en els noms catalans); s'han escrit en versaletes els nombres en xifres romanes (*i*, com és habitual, s'han eliminat els punts que els emmarquen).

Arxiu Comarcal de la Segarra,⁹ Fons Notarial, Cervera, 33, Joan Valentí, *Manual*, 1453-1454, f. 3r-18r.¹⁰

Ihesus. Maria

Die xxxi^a et ultima decembris, anno predicto a Nativitate Domini m^o cccc^o liiii^o.

Quod nos Daví Bendit^a et Içach de Quercí, maior dierum, Iudei, ville Cervarie, secretarii pro nunc aliame et collecte^b Iudeorum ville ipsius, Samuel de Lunell, fisicus, magister in medecina, Adret Astruc, Juceff Baró Crexent, Jacob de Quercí, Benvenist Coffén, Juceff Çutllam, Jaffudà Çutllam, Senthou Teroç, Içach Sotllam et Juceff Adret, Iudei, dicte ville Cervarie, convocati et congregati de mandato dictorum secretariorum in scola callyii superioris dicte aliame Iudeorum dicte ville Cervarie, ut moris est, in similibus et aliis actibus aliame ipsius tanquam maior scilicet^c pars ex divitibus et consiliariis^d ac melior et sanior pars Iudeorum eiusdem aliame, uti asserverunt subscripti iuramenti virtute, et inquam extra tamen^e dictam congregationem nos Içach de Quercí, draperius, filius dicti Içach de Quercí, maioris dierum; Içach de Quercí, filius dicti Jacob de Quercí; Bellshom Sotllam; Bonjuha de Buldú; Salamó Affananell; Salamó Samarell, *fill d'en* Juceff Samarell quondam;^f Juceff Cavaller, *fill d'en* Samuel Astruch Cavaller quondam; Içach Gracià; Bonjuha Adret; Samuel Çutllam; Içach Çutllam; Salamó Çatorra; Salamó Alaquim; Vidal de Quercí; Abraham Atronay; Mossé Sotllam; Astruch Cavaller; Astruch Bonastruch; Lobell Samarell; Mossé Çaporta; Adret Içach, filius d'en Içach Adret; Baró Crexent, filius dicti Juceff Baró Crexent; Juceff Gallipapa; Samuel Çaporta; Baró Crexent, maior dierum; Juceff Samarell, *fill d'en* Abraham Samarell quondam;^g Samuel Sotllam; Samuel Caxó; Senthou Jacobí; Ezra Sayol; Içach Adret et Cresques Adret; Goig,^h uxor *d'en* Samuel Astruch Cavaller quondam; Bonafilla, uxor dicti Samuelis Çaporta; Gentil, uxor dicti Bonjuha de Buldú; Astruga, uxor dicti Adret Astruch; Bonadona, uxor dicti Bonjuha Adret; Reginó, uxor dicti Içach de Quercí, draperii, filii d'en Içach de Quercí, maioris dierum; Reginó, uxor dicti Içach Adret; Bellayre, uxor d'en Maymó Abraham quondam; Reginó, uxor dicti Içach Çutllam; Goig, uxor dicti Samuelis Çutllam; Goig, uxor dicti Juceff Samarell quondam;

9. L'Arxiu Comarcal de la Segarra (ACSG) està ubicat a la ciutat de Cervera.

10. El document és molt extens, amb diversos fragments afegits i altres de ratllats. Només hem transcrit la part que ara ens interessa.

Goig, uxor d'en Salamó Alaquim; Bellayre, uxor dicti Baró Crexent, maioris dierum; Astruga, uxor dicti Juceff Gallipapa; Durona, uxor dicti Juceff Baró Crexent; Reginó, uxor *d'en* Ffaym Atronay quondam; Puria, uxor dicti Astruch Cavaller; Liamós, uxor dicti Benvenist Coffén; Astruga, uxor dicti Salamonis Çatorra; Astrugona, uxor dicti Lobell Samarell; Comprada, uxor dicti magistri Samuelis de Lunell; Sobredona, uxor dicti Içach de Quercí, filii *d'en* Jacob de Quercí; Reginó, uxor dicti Içach Gracià; Astruga, uxor dicti Juceff Çutllam; Luna, uxor dicti Jaffudà Çutllam; Liamós, uxor dicti Içach de Quercí, maioris dierum; Bonfat, uxor dicti Jacob de Quercí; Blanquina, uxor dicti Salamonis Affananell; Astruga, uxor dicti Abrahe Atronay; Bonadona, uxor dicti Içach Sotllam; Reginó, uxor dicti Samuelis Sutllam; Dolça, uxor dicti Mossé Sotllam; Bonjorn, uxor dicti Vitalis de Quercí; Bonafilla, uxor dicti Cresques Adret; Claró, uxor dicti Senthou Teroç; Reginó, uxor dicti Bellshom Sotllam; Liamós, uxor dicti Juceff Adret; Astruga, uxor dicti Ezdra Sayol; Bonadona, uxor d'en Içach Orabona quondam; Tolrana, uxor dicti Samuelis Caxó; Mayrona, uxor dicti Astruch Bonastruch; Priçosa, uxor dicti Senthou Jacobí; Bonadona, uxor dicti Mossé Çaporta, et Reginó, uxor dicti Daví Bendit, omnes Iudei et Iudee dicte aliame iam dicte ville Cervarie, [...] vendimus vobis honorabili Iohanni de Gilabert, burgensi, in eadem villa Cervarie domiciliato, presenti, et vestris, etc., decem septem libras, decem septem solidos, unum denarium et obulum monete barchinonensis de terno aut illius melioris monete que in civitate Barchinone curribilis fuerit publice pani et vino censuales vocatas vulgariter de censal mort, etc. [...]. Precium autem huiusmodi vendicionis censualis est vel sunt quinque mille solidi iam dicte monete barchinonensis terni, quos nobis dedistis et solvistis [...] et nos dictis nominibus a vobis habuisse confitemur et recepisse in bona pecunia realiter et de facto numerando. Ideo renuntiamus, etc., dando, etc. Promitimus ipsum censuale facere habere, etc., tenereque de eviccione, etc. [...]. Ceterum promitimus dictis nominibus non litigare, etc., ius firmare, etc., nec impetrare aliquos elongamentos, etc., nec aliquam provisionem hiis contrariam, etc., et hoc subscripti iuramenti virtute. Et si contra fecerimus simus periuri, etc., et eiam incidamus in penam convencionalem mille solidorum iam dicte monete pro qualibet vice, etc., quam gratis, etc., et de qua, etc. Renuntiamus, etc. Et pro predictis complendis, etc., obligamus vobis dicto emptori et vestris, etc., nominibus predictis, etc., nos et quemlibet nostri in solidum, etc., ac omnia et singula bona nostra et dicte universitatis dicte aliame Cervarie et eius singularium, etc., mobilia et immobilia, etc., habita ubique et habenda, etc, in generali et in speciali ypothecamus, submittimus et inpingneramus ac

intra manus mittimus vobis et vestris hospicia et terre trocia infra scripta et eorum precia inde habenda videlicet: Ego dictus Salamó Çatorra quoddam hospicium meum quod habeo et possideo in callo Superiori Iudeorum dicte ville, confrontatum, ex una parte, cum vico publico platee nuncupate *de l'Olm*, ex alia, cum hospicio Petri Costa, carnificis, ex alia, cum hospicio Lobell Samarell, Iudei, ex alia, cum vico dicti calli vocati *lo carrer del Vent*. Et ego predictus Lobell Samarell quoddam hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Superiori, confrontatum, ex una parte, cum vico dicti calli, ex alia, cum hospicio dicti Salomonis Çatorre, ex alia et a parte retro, cum hospicio Azberti de Montergull et, ex alia parte, cum hospicio magistri Samuelis Lunell, medici. Et ego dictus Samuel de Lunell quoddam meum hospicium quod habeo et posideo in dicto callo Superiori, confrontatum, ex una parte, cum vico dicti calli, ex alia, cum hospicio dicti Lobell Samarell, ex alia, cum hospicio Fahim Atronay, ex alia, cum barbachana vocata *d'en Montergull*. Et ego Juceff Çutllam iam dictus quoddam meum hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Superiori, confrontatum, ex una parte, cum hospicio dicti Fahim Atronay, ex alia, cum vico dicti calli, ex alia, cum barbachana *d'en Montergull* et, a parte retro, cum hospicio Salomonis Samarell. Et ego dictus Salomó Samarell, filius Juceffi Samarell quondam, quoddam meum hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Superiori, confrontatum, ex una parte, cum vico dicti calli, ex alia, cum dicto hospicio Fahim Atronay, ex alia, cum hospicio Juceff Çutllam, ex alia, cum dicta barbachana, ex alia, cum hospicio Içach Sutlam. Item, quoddam trocium terre et tirarum quod habeo et possideo in termino Cervarie, loco vocato *a l'Ametller Amargós*, confrontatum, ex una parte, cum terre trocio Iacobi Palau, ex alia, cum carrerono qui ibi est et, ex alia, cum alio terre trocio ipsius Iacobi Palau. Item aliud terre trocium vocatum *lo Mallol*, situatum in dicto termino, loco vocato *a la Creu dels Oronets*, confrontatum cum quodam terre trocio heredum Petri Tarragona, quondam laboratoris, ab una parte, et, ex alia parte, cum quodam terre trocio Anthonii Solà, agricultoris, et, de alia parte, cum via publica qua itur a dicta villa Cervarie versus villam Tarrege. Et nos dicti Içach Sutlam et Samuel Sutlam, eius filius, quoddam hospicium nostrum quod habemus et possidemus in dicto callo Superiori, confrontatum, ex una parte, cum hospicio Salomonis Samarell, ex alia, cum vico dicti calli, ex alia, cum hospicio Mossé Sutllam, ex alia, cum barbachana predicta. Et ego Mossé Sutlam quoddam meum hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Superiori, confrontatum, ex una parte, cum hospicio dictorum Içach Sutllam et Samuelis Sutllam, ex alia, cum hospicio Cresques Adret et Bonafilla, eius uxoris, ex alia, cum vico dicti

calli, ex alia, cum dicta barbachana. Item, quoddam terre trocium quod habeo et possideo loco vocato *al Gorch de Montfalchó*, confrontatum, ex una parte, cum itinere generali per quod itur a villa Cervarie ad locum de Monte Falcó, ex alia parte, cum trocio venerabilis Christofori de Muntbrió, ex alia, cum trocio Petri Garriga, ex alia, cum trocio heredum *d'en Bramon* quondam. Et nos Cresques Adret et Bonafilla, eius uxor, filia *d'en Yçach Orabona* quondam, quoddam hospicium quod habemus et possidemus in dicto callo Superiori, confrontatum, ex una parte, cum vico dicti calli, ex alia, cum hospicio dicti Mossé Sutllam, ex alia, cum dicta barbachana. Et ego Sentou Torço quoddam hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Superiori, confrontatum, ex una parte, cum hospicio de *na Bonosa*, uxoris Maïr Alatzar et, a parte retro, cum platea hospitalis *d'en Castelltort* et cum vico dicti hospitalis. Et dictus Jacob de Quercí quoddam meum hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Superiori, confrontatum, ex una parte, cum domibus sinagoge sive escole dicti calli, ex alia, cum hospicio Içach de Quercí, senioris, ex alia, cum vico dicti calli. Item quoddam operatorium in vico vocato *dels Speciers*, quod fuit venerabilis Berengarii de Altelló quondam, confrontatum, ex una parte, cum operatorio heredum Arnaldi Arnaldes, ex alia, cum operatorio seu hospicio Gabrielis de Cornellana, ex alia, cum vico vocato *dels Speciers*, ex alia, cum ospicio sive operatorio dicti Berengarii de Altelló. Et ego dictus Yçach de Quercí, dierum maior, quoddam meum hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Superiori, confrontatum, ex una parte, cum hospicio dicti Jacob dez Quercí et, a parte retro, cum hospicio *d'en Mulner* et, ex alia, cum alio meo hospicio ibidem contiguo et, ex alia, cum vico dicti calli. Item aliud hospicium quod ibidem in dicto callo habeo, confrontatum, ex una parte, cum hospicio Salamonis Samarell et, a parte retro, cum hospicio Raymundi Iohannis quondam, et, ex alia, cum dicto meo hospicio et, ex alia, cum hospicio *d'en Yçach Gracià* et, ex alia, cum vico dicti calli. Item, aliud hospicium in dicto callo, confrontatum, ex una parte, cum hospicio *d'en As-truch Bonastruch* et, a parte retro, cum hospicio Raymundi Iohannis quondam, et cum vico dicti calli. Item, quoddam terre trocium in termino Cervarie situm, loco vocato *a Capell*, quod fuit Petri dez Pla, confrontatum, ex una parte, cum vico generali per quem itur a villa Cervarie ad locum de Monte Falcone, ex alia, cum terre trocio alodiiⁱ et tirarum Iohannis Valbona, guixerii, ex alia, cum quodam trocio Mathie Serra, notarii. Item, aliud terre trocium alodii et tirarum quod fuit Petri Soleri, confrontatum, ex una parte, cum quodam trocio Petri Ihoannis, hostalerii, ex alia, cum trocio dicti Iohannis Valbona et, ex alia parte, cum trocio Anthonii Robió. Et ego Yçach Gracià

quoddam meum hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Superiori, confrontatum, ex una parte, cum hospicio dicti Yçach de Quercí, ex alia, cum hospicio Astruch Bonastruch et, a parte retro, cum hospicio dicti Raymundi Iohannis. Et ego dictus Salomó Samarell quoddam aliud hospicium quod habeo et possideo in dicto callo, confrontatum, ex una parte, cum hospicio dicti Yçach de Quercí, ex alia, cum vico dicti calli, ex alia videlicet a parte retro, cum hospicio dicti Yçach Gracià. Et ego dictus Astruch Bonastruch quoddam meum hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Superiori, confrontatum, ex una parte, cum hospicio dicti Yçach de Quercí, ex alia, cum hospicio dicti Benvenist Coffén, ex alia, cum hospicio Raymundi Iohannis, iunioris, ex alia, cum vico dicti calli. Et ego dictus Benvenist Cofén quoddam meum hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Superiori, confrontatum, ex una parte, cum platea vocata *de l'Olm*, ex alia, cum hospicio dicti Astruch Bonastruch, ex alia, cum hospicio dicti Raymundi Iohannis, iunioris.^j Et nos dicti Samuell de Lunell, medicus, *na* Goig, uxor Samuelis Cavaler quondam, tutores testamentari Juceff Cavaler, Samuelis Cavaler, filiorum pupillorum et heredum dicti Samuelis Cavaler quondam, et Juceff Cavaler, filius ipsius Samuelis, de consensu et voluntate dictorum tutorum, et ego dicta *na* Goig, nomine meo propio, quoddam hospicium quod dicti pupilli et ego dicta *na* Goig habemus et possidemus in callo Inferiori Iudeorum dicte ville, confrontatum, ex una parte, cum vico Maiori dicte ville, ex alia, cum hospicio *d'en* Vilet, ex alia, cum hospicio *d'en* Bonjua de Boldú, ex alia, cum orto *d'en* Baró Crexent, ex alia, cum hospicio *d'en* Juceff Baró, ex alia, cum vico dicti calli Inferioris. Et ego Juceff Baró quoddam meum hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Inferiori, confrontatum, ex una parte, cum vico Maiori dicte ville, ex alia, cum hospicio dictorum pupillorum dicti Samuelis Cavaler, ex alia, cum hospicio dicti Daví Bendit. Item, quoddam trocium terre et tirarum quod habeo et possideo in termino dicte ville Cervarie, loco vocato *als Gorgs de Tàrrega*, confrontatum, ex una parte, cum terre trocio Daví Bendit, ex alia, cum terre trocio *d'en* Vilaroya, paratoris pannorum, ex alia, cum itinere regio quo itur a villa Cervarie ad villam Tarrege. Et ego Daví Bendit quoddam meum hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Inferiori, confrontatum, ex una parte, cum vico Maiori dicte ville, ex alia, cum dicto callo Inferiori, ex alia, cum hospicio Iacobi Font, ex alia, cum hospicio Juceff Baró. Item, quoddam terre trocium et tirarum in termino Cervarie situatum, loco vocato *al Gorg de Tàrrega*, confrontatum, ex una parte, cum itinere regio quo itur a villa Cervarie ad villam Tarrege, ex alia, cum itinere quo itur a dicta villa Cervarie ad locum de Tordera, ex alia, cum terre trocio *d'en* Vilaroya, paratorum

pannorum, dicte ville, et cum terre trocio Baró Crexent, Iudei. Et ego Bonjua de Buldú quoddam meum hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Inferiori, confrontatum, ex una parte, cum vico dicti calli Inferioris, ex alia, cum hospicio Salamonis Cofén, ex alia, cum hospicio pupillorum dicti Samuelis Cavaler. Item, quoddam trocium terre et tirarum quod habeo et possideo in termino Cervarie, loco vocato *Mata Carnera*, confrontatum, ex una parte, cum quodam terre trocio discreti Gabrielis Martorel, notarii, et, de alia parte, cum quodam terre trocio discreti Iohannis Martel, notarii, et, de alia parte, cum camino quo itur a dicta Cervarie villa versus locum de Tordera. Et nos Yçach Adret et Reginó, eius uxor, quoddam hospicium nostrum quod habemus et possidemus in dicto callo Inferiori, confrontatum, ex una parte, cum vico dicti calli, ex alia, cum scola sive sinagoga dicti calli, a parte retro, cum hospicio *d'en* Baró Crexent. Item, aliud hospicium quod in dicto callo habemus et possidemus, confrontatum, ex una parte, cum hospicio *d'en* Yçach Çutllam, ex alia, cum [hospicio] Salomonis Coffén. Item quoddam terre trocium et tirarum quod habemus et possidemus in termino dicte ville, loco vocato *al Ameller Amargós*, confrontatum, ex una parte, cum terre trocio discreti Iohannis Noguers, notarii, ex alia, cum trocio discreti Iohannis de Albalat, notarii, ex alia, ab en Bellasall, quondam textoris. Et ego dictus Salamó Samarell quoddam hospicium quod habeo et possideo in dicto callo Inferiori, confrontatum, ex una parte, cum vico dicti calli, ex alia, cum barbachana muri dicte ville, ex alia, cum hospicio *d'en* Baró Crexent. Et nos Samuell Çutllam et Yçach Çutlam^k quoddam nostrum hospicium quod habemus et possidemus in dicto callo Inferiori, confrontatum, ex una parte, cum vico dicti calli, ex alia, cum dicta barbachana et, ex alia, cum hospicio Petri Ferrarii et, ex alia, cum hospicio Yçach Adret. Et ego dictus Yçach Çutllam quoddam terre trocium quod habeo et possideo in termino Cervarie, loco vocato *en la Franquessa de Tarroya*, confrontatum, ex una parte, cum trocio Salomonis Samarell, ex alia, cum vico generali quo itur a loco de la Cardossa ad vilam Tarrogie, ex alia, cum quodam terre trocio heremo. Item, aliud terrie trocium in dicto termino, loco vocato *a Brian*, confrontatum, ex una parte, cum trocio *d'en* Puyalt, dicte ville, ex alia, cum quodam terre trocio Petri de Matabous, ex alia, cum trocio Bartholomei Pla, ex alia, cum duobus trociis heremis. [...].

Actum Cervarie die predicta.

Testes sunt [...].

a. Sobre cada nom masculí hi ha dues línies inclinades i la indicació, de forma abreujada, que aquesta persona ha prestat jurament i homenatge. b. et collecte, interlineat. c. scilicet, interlineat. d. et consiliariis, interlineat. e. tamen, interlineat. f. fill d'en Juceff Samarell quondam, al marge esquerre. g. fill d'en Abraham Samarell quondam, al marge esquerre. h. Sobre cada nom femení hi ha dues línies inclinades i la indicació, de forma abreujada, que aquesta persona ha prestat jurament i homenatge. i. alodii, interlineat. j. iunioris, interlineat. k. et Yçach Çutlam, interlineat.